

Το Δουλεμπόριο

When I first got the blues
They brought me over on a ship
Men were standing over me
And a lot more with a whip
And everybody wanna know
Why I sing the blues
Well, I've been around a long time
Mm, I've really paid my dues

I've laid in a ghetto flat
Cold and numb
I heard the rats tell the bedbugs
To give the roaches some
Everybody wanna know
Why I'm singing the blues
Yes, I've been around a long time
People, I've paid my dues (**B.B. King –“Why I sing the Blues”**)

Το δουλεμπόριο των Νέγρων αναμφίβολα είναι από τα αισχρότερα κεφάλαια της ανθρώπινης ιστορίας Ένας ανθρώπινος εφιάλτης που δυστυχώς έγινε πραγματικότητα. Και όμως, αυτοί οι σκλάβοι που τραγουδούσαν και χόρευαν, δημιούργησαν μία μουσική που επηρέασε όλο το δυτικό κόσμο αρκετά αργότερα. Από αυτούς τους νέγρους σκλάβους, γεννήθηκε το μπλουζ και η τζαζ.

Η Αφρική πριν το δουλεμπόριο

Οι λαοί της Αφρικής ιδιαίτερα της Δυτικής Αφρικής, είχαν μία πλούσια και ποικίλη ιστορία πριν την έλευση των Ευρωπαίων. Υπήρχαν βασιλεια με μονάρχες που το καθένα από αυτά είχε τη δική του δομή, γλώσσα και πολιτισμό. Η αυτοκρατορία του Songhai αλλά και τα βασίλεια του Mali και Congo ήταν μεγάλα και ισχυρά με πολύπλοκες κυβερνητικές δομές και εκατοντάδες χιλιάδες υπηκόους. Σε άλλα μέρη της Αφρικής υπήρχαν μικρότερες πόλεις κράτη. Για αιώνες, οι κάτοικοι της Δυτικής Αφρικής εμπορεύονταν με τους Ευρωπαίους διαμέσου της Βορείου Αφρικής. Οι πρώτοι Ευρωπαίοι που έπλευσαν στη Δυτική ακτή της Αφρικής, ήταν οι Πορτογάλοι τον 15^ο αιώνα. Ακολούθησαν οι Ολλανδοί, οι Βρετανοί, οι Γάλλοι και οι Σκανδιναβοί. Οι Ευρωπαίοι έμποροι ενδιαφέρονταν κυρίως για χρυσό ελεφαντοστού και μπαχαρικά (κυρίως πιπέρι).

Από την πρώτη κιόλας επαφή με τους Αφρικανούς, οι Ευρωπαίοι άρχισαν να απαγάγουν νέγρους από την Αφρική και να τους μεταφέρουν για πώληση στην Ευρώπη. Δηλαδή, την πρακτική του δουλεμπορίου την ξεκίνησαν οι Ευρωπαίοι πολύ πριν τον 17^ο αιώνα όπου οι ιδιοκτήτες φυτειών του Αμερικάνικου Νότου ζήτησαν σκλάβους για να δουλέψουν στις φυτείες τους.

Ένας πρώην σκλάβος αλλά από τους πρώτους αγωνιστές για την κατάργηση της δουλείας, ο **Olaudah Equiano** (στον οποίο και οφείλουμε πληθώρα εξιστορήσεων σχετικά με το δουλεμπόριο, τις απάνθρωπες συνθήκες που επικρατούσαν στα δουλεμπορικά πλοία και τα τεχνάσματα που χρησιμοποιούσαν οι δουλέμποροι για να εξαπατούν τους σκλάβους) μέσω της αυτοβιογραφίας του (1789) μας δίνει κάποιες χρήσιμες πληροφορίες για την ζωή στην Αφρική πριν από την έλευση των Ευρωπαίων. «*Το τμήμα της Αφρικής γνωστό και σαν Guinea (Γουϊνέα) από το οποίο διακινείται το δουλεμπόριο, εκτείνεται 3,400 μίλια, από την Senegal (Σενεγάλη) μέχρι την Angola (Αγκόλα) και περιλαμβάνει ένα εύρος βασιλείων. Από αυτά το πιο*

σημαντικό είναι το βασίλειο του Benin (Μπενίν) και σε έκταση αλλά και σε πλούτο καθότι έχει πλούσια καλλιεργήσιμα εδάφη, ισχυρό βασιλιά και ετοιμοπόλεμους κατοίκους.....

Η απόσταση από την πρωτεύουσα του Benin μέχρι την ακτή πρέπει να ήταν σημαντική γιατί ποτέ μου δεν είχα δει ή ακούσει για λευκούς ανθρώπους».

(Πηγή: International Slavery Museum-National Museums Liverpool)

Μεταξύ του 15ου και 19ου αιώνα, οι **Πορτογάλοι**, οι **Ισπανοί**, οι **Ολλανδοί**, οι **Γάλλοι**, οι **Βέλγοι** και οι **Βρετανοί** χρησιμοποιούσαν τους σκλάβους σαν ένα σημαντικό τμήμα του εργατικού τους δυναμικού. Οι σκλάβοι ήταν ένα ζωτικό κομμάτι της οικονομικής ανάπτυξης αυτών των χωρών και μεταφέρονταν σε περιοχές του Νέου Κόσμου όπου υπήρχαν αποικίες των

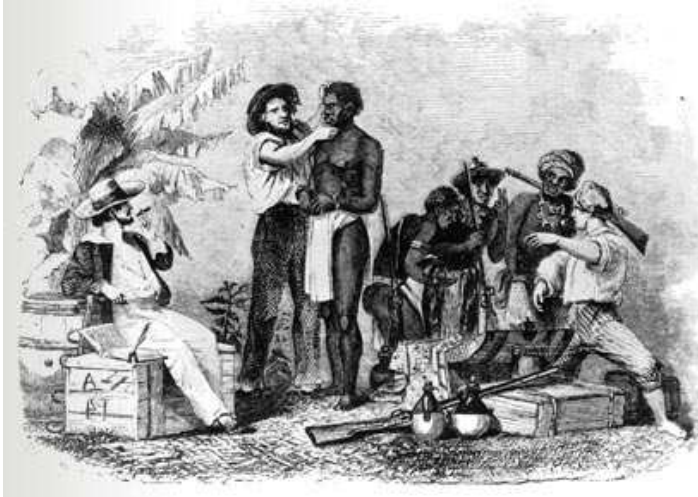
προαναφερθέντων χωρών στην Καραϊβική και στις Αμερικανικές Ηπείρους. Το 1713, η εταιρία **British South Sea Company** αποκτά το αποκλειστικό δικαίωμα να προμηθεύει την αμερικάνικη ήπειρο με δούλους. Έτσι, στη νέα ήπειρο και συγκεκριμένα στο Jamestown της πολιτείας της Virginia φτάνουν οι πρώτοι νέγροι σκλάβοι. Ήταν το «σωτήριο» έτος 1619. Μεταξύ του 1641 και του 1661 στις πολιτείες της Μασαχουσέτης, του Κονέκτικατ και τις Βιρτζίνια, θεσπίζονται οι πρώτοι νόμοι που αφορούν τη μεταχείριση των

σκλάβων που είχαν δραπετεύσει αλλά συλληφθεί.

Οι πρώτοι νέγροι έφτασαν στο Jamestown της Virginia το 1619 σαν ανειδίκευτοι εργάτες. Εκείνη την εποχή υπήρχαν πολλοί τέτοιοι εργάτες συνήθως πρώην κατάδικοι από τη Μ. Βρετανία όπως επίσης και γηγενείς Ινδιάνοι της Αμερικής που εργάζονταν σαν σκλάβοι. Οι λευκοί καθάριζαν τη γη για να φυτευτεί καπνός, ρύζι και λουλάκι. Ήταν μία πολύ σκληρή εργασία την οποία έκαναν αποκλειστικά οι νέγροι σκλάβοι μετά το 1660 γιατί με την αλλαγή στη Βρετανική νομοθεσία (British Navigation Act-1660) ανέβασε τρομακτικά την τιμή του καπνού στην Virginia και το Maryland αναγκάζοντας τους ιδιοκτήτες γης στο να προτιμούν την άμισθη εργασία των νέγρων σκλάβων από τη Δυτική Αφρική αντί για την έμμισθη των λευκών. Οι Αφρικανικές φυλές που οδηγήθηκαν στην αιχμαλωσία και στο δουλεμπόριο ήταν οι Arada, Dahomey και Fulani οι οποίες και απαρτιζόνταν από νομάδες καλλιεργητές, κτηνοτρόφους και κυνηγούς δηλαδή μη πολεμοχαρείς φυλές όπως για παράδειγμα οι Hausa. Συνεπώς, η αιχμαλωσία τους ήταν περισσότερο εύκολη. (Πηγή: Alan White, "Early Blues").

Από την εργασία του **Δρ. Στέλιου Φραγκόπουλου (Η Ιστορία της Τεχνολογίας)** παρατίθενται ορισμένες αξιοσημείωτες πληροφορίες σχετικά με την ανάπτυξη των δουλεμπορικών κέντρων στις ΗΠΑ.

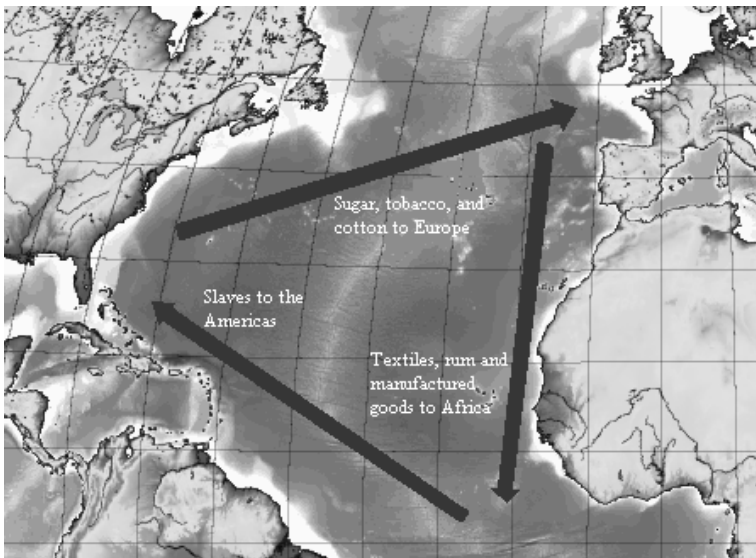
«Στο δεύτερο μισό του 17^{ου} αιώνα αναπτύχθηκε στις νότιες επαρχίες της Βόρειας Αμερικής το σύστημα των μεγάλων αγροκτημάτων (φυτείες), το οποίο απαιτούσε τεράστιο αριθμό εργατικών χεριών. Έτσι άρχισε η μαζική εισαγωγή μαύρων δούλων από την Αφρική. Μερικές παράλιες πόλεις των σημερινών ΗΠΑ αναπτύχθηκαν αρχικά ως δουλεμπορικά κέντρα. Στις βόρειες επαρχίες των αγγλικών αποικιών απασχολούνταν οι μαύροι κυρίως στις οικιακές και αγροτικές εργασίες, στις νότιες επαρχίες όμως κυρίως στις φυτείες. Σταδιακά έγινε η παρουσία των (άμισθων) δούλων στις φυτείες οικονομικός παράγων, χωρίς τον οποίο η αγροτική παραγωγή δεν ήταν ανταγωνιστική. Έτσι, την εποχή του πολέμου της αμερικάνικης ανεξαρτησίας (1776-1783) οι μαύροι είχαν μετατραπεί με ειδικούς σκληρούς νόμους σε δούλους με πλήρη εξάρτηση από τον κύριό τους, για τους οποίους αυτός είχε δικαίωμα ζωής και θανάτου - μια επιστροφή στις συνθήκες της αρχαίας Ρώμης.

Στα τέλη του 18^{ου} αιώνα εκτελούσαν τα αγγλικά εμπορικά πλοία ταξίδια για την κάλυψη του λεγόμενου «τριγωνικού εμπορίου»: μετέφεραν από τα βρετανικά λιμάνια, κυρίως το Λίβερπουλ, μέταλλα, υφάσματα και όπλα στη βάση του **Cape Coast** στη σημερινή Γκάνα της Δυτικής Αφρικής. Από εκεί παραλάμβαναν νεαρούς νέγρους, τους οποίους στοιβαζαν στα αμπάρια του πλοίου και τους παρέδιδαν, όσους επιζούσαν, σε

δουλεμπόρους στα νησιά της Καραϊβικής. Επιστρέφοντας δε πάλι στα βρετανικά λιμάνια μετέφεραν ζάχαρη, καπνό κ.ά. Εκτιμάται ότι στα πλαίσια αυτού του **τριγωνικού εμπορίου** μεταφέρθηκαν περί τα **13 εκατομμύρια** Αφρικανοί στην αμερικάνικη ήπειρο.

Η ζωή των μαύρων στον αμερικάνικο Νότο περιγράφεται, εκτός από χρονικογράφους της εποχής

και από πολλούς λογοτέχνες (Harriet Beecher Stowe: Η καλύβα του Μπαρμπα-Θωμά, 1852), οι οποίοι μετέφεραν σε όλο τον πολιτισμένο κόσμο (τότε περίπου η Ευρώπη), ιδίως κατ'ά το 19^ο αιώνα, τις πληροφορίες για τα συμβαίνοντα στην Αμερική. Οι περιγραφές αυτές αναφέρονται σε εγκλήματα χωρίς κυρώσεις από λευκούς κτηματίες αλλά και εργάτες, όπως ομαδικό βιασμοί κοριτσιών και γυναικών, σφράγισμα δούλων με πυρακτωμένο σίδηρο, μαζικές εκτελέσεις δραπετών κτλ. Μέχρι την έκρηξη του

αμερικάνικου εμφύλιου πολέμου το 1861, αναφέρονται φρικιαστικά γεγονότα για τη μεταχείριση μαύρων δούλων στις φυτείες των νότιων πολιτειών της Αμερικής.

Σε όλη τη διάρκεια του δουλεμπορίου, το οποίο απέφερε τεράστια κέρδη στις κοινωνίες των Ευρωπαίων εποίκων στην Αμερική, προσπάθησαν διάφοροι θεολόγοι να εξηγήσουν ότι η δουλεία είναι συμβατή με τη χριστιανική θρησκεία, π.χ. ότι «οι μαύροι άνθρωποι είναι διασταύρωση του Κάιν με θηλυκό πίθηκο», άρα ευτελές βιολογικό είδος. Αυτά από τον θεολόγο-ιεραπόστολο Thomas Thompson (σε μονογραφία του στα τέλη του 18^{ου} αιώνα), από τον καθηγητή Charles Carroll («The Negro a beast», 1900) κ.ά. Το έτος 1818 η Ορθόδοξη Εκκλησία της Βλαχίας θεωρούσε τους Αθίγγανους «γεννημένους σκλάβους»!

Εν κατακλείδι, 35-40 εκατομμύρια άνθρωποι αιχμαλωτίστηκαν από την Αφρική με προορισμό να πουληθούν σαν σκλάβοι στην Αμερική αλλά μονάχα 13-15 εκατομμύρια πάτησαν το πόδι τους στη Νέα Ήπειρο (Alexander Falcolnbridge, *An Account of the Slave Trade on the Coast of Africa* (1790)), Gad Heuman and James Walvin, *The Atlantic Slave Trade* -2003).

Από τη δημοφιλή Αμερικανική τηλεοπτική σειρά «Roots» (Ρίζες) μαθαίνουμε για τις διαθέσεις των δουλεμπόρων που απρόκλητα ασελγούσαν πάνω στις σκλάβες που μετέφεραν. Χρησιμοποιούσαν τη φράση «Belly warmer» (θερμάστρα της κοιλιάς) όχι μόνο για να απλώσουν πάνω στις κοιλίες των

γυναικών τα πόδια τους αλλά και για να συνουσιαστούν μαζί τους. Από τη σειρά, ο παρακάτω διάλογος μεταξύ του καπετάνιου ενός δουλεμπορικού και ενός μέλους του πληρώματος:

Crew Member: "Captain"

Captain: "Yes"

Crew Member: "Will you be needing a belly warmer tonight?"

Μέσα στα δουλεμπορικά πλοία, οι συνθήκες υγιεινής, ήταν ανύπαρκτες. Οι σκλάβοι στοιβάζονταν όλοι μαζί με τα κορμιά τους να εφάπτονται μεταξύ τους. Η ακινησία, ο ανύπαρκτος χώρος, οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης εν πλω και η κακής ποιότητα τροφή που δινόταν στους σκλάβους, έγινε αιτία στο να προκληθούν πολλές αρρώστιες μέσα στα αμπάρια των δουλεμπορικών πλοίων. Οι σκλάβοι που ήταν βαριά άρρωστοι αλλά και όσοι από αυτούς έχαναν τη ζωή τους, είχαν τη μεταχείριση άχρηστων αντικειμένων τους οποίους οι δουλέμποροι ξεφορτώνονταν πετώντας τους στη θάλασσα (Ottobah Cugoana, *Narrative of the Enslavement of a Native of Africa* (1787), [Thomas Phillips, ένας πλοίαρχος δουλεμπορικού, εξιστορεί τις δραστηριότητες των δουλεμπόρων στο *A Journal of a Voyage* (1746)

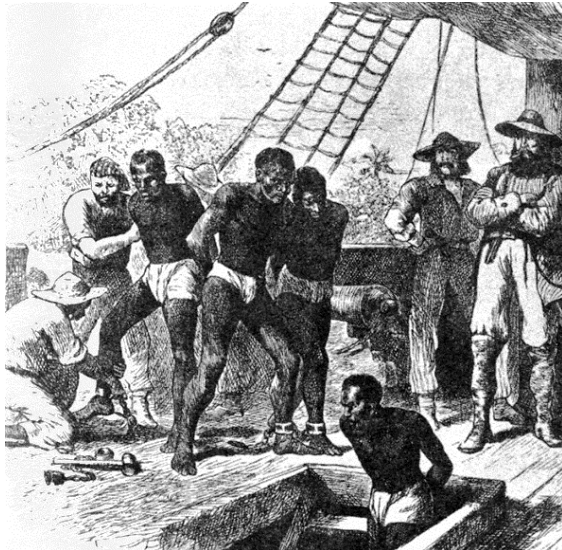
Όταν ο Χριστιανισμός επιβλήθηκε στους σκλάβους και δια της βίας αντικατέστησε την Αφρικανική τους θρησκευτική παράδοση, οι σκλάβοι ανάμειξαν τους χριστιανικούς ύμνους με τις μουσικές παραδόσεις των χαμένων τόπων τους.

(Δρ. Robinson Milwood, PhD, "European Christianity and the Atlantic Slave Trade,

Leroi Jones, *The Blues People*, επίσης:

soundjunction.org

Μέσα από τις ατέλειωτες φυτείες του Αμερικάνικου Νότου κανείς μπορούσε να ακούσει τις μακρόσυρτες προσευχές τους συνοδευόμενες από επαναλαμβανόμενα πολυφωνικά άσματα. Τα βράδια, μετά την εξαντλητική τους εργασία, οι σκλάβοι στη νέα ήπειρο, συγκεντρώνονταν και συνέχιζαν να τραγουδούν υποβοηθούμενοι από τους ήχους αυτοσχέδιων τυμπάνων που γρήγορα όμως οι δουλέμποροι κατήγγησαν φοβούμενοι ότι με αυτό τον τρόπο ίσως οι σκλάβοι κατάφερναν να αναπτύξουν κάποιο σύστημα επικοινωνίας και συνωμοτήσουν ώστε να εξεγερθούν.

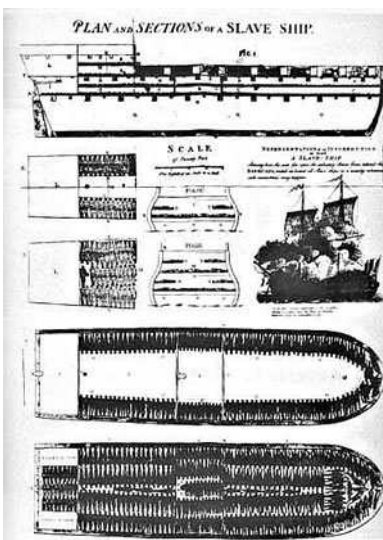
Τα αυτοσχέδια αυτά τραγούδια των σκλάβων αντανakλούσαν λύπη και απόγνωση καταπιεσμένων ανθρώπων. Τα παιδιά αυτών των σκλάβων, που γεννήθηκαν μέσα στις αφιλόξενες φάρμες του αμερικανικού νότου, έγιναν οι πρώτοι μουσικοί και τραγουδιστές της μπλουζ μουσικής (Charlie Patton, Robert Johnson, Willie Dixon, Bo Diddley, Sonny Boy Williamson II, Howlin' Wolf, Muddy Waters, John Lee Hooker & B.B. King από την περιοχή του

Mississippi ενώ ο Jimmy Witherspoon ήταν από το *Arkansas*, οι Blind Willie McTell and Tampa Red από τη *Georgia* και ο Leadbelly, η Memphis Minnie and ο Little Walter από τη *Louisiana*.

Οι άγνωστες πτυχές του δουλεμπορίου

Οι ιδιοκτήτες νέγρων σκλάβων, δεν ήταν μόνο λευκοί Ευρωπαίοι

Ο Δρ. Thomas Sowell, Αφροαμερικανός στην καταγωγή, μας πληροφορεί ότι «οι περισσότεροι σκλάβοι που βρέθηκαν στο Δυτικό Ημισφαίριο πουλήθηκαν από μαύρους ιδιοκτήτες σκλάβων στην Αφρική». Επίσης μας γνωστοποιεί πως το

δουλεμπόριο στην Αφρική συνεχίζεται μέχρι και σήμερα και ο αριθμός των σκλάβων που πουλήθηκαν στην Αφρική πριν και μετά τον αποικισμό της Αμερικής είναι πολλαπλάσιος των μαύρων που πουλήθηκαν και έφτασαν στις φυτείες του Αμερικάνικου Νότου: «*The simple truth, not taught in most American History classrooms in this nation, is that most of the slaves brought to the Western Hemisphere were sold in Africa to boat captains by black owners in Africa to enrich the black African owners.*» και «*There are more black slaves in Africa today and more blacks living subsistence lives in Africa, under control of Africans, than there ever was in America. This is a fact that it was true both before and after colonialism happened.*» (Πηγή: Beaufort Observer).

Ο **Robert M. Grooms** μας πληροφορεί επίσης πως υπήρχαν πολλές περιπτώσεις που οι μαύροι σκλάβοι είχαν μαύρα αφεντικά στον Αμερικάνικο Νότο. Οι ιδιοκτήτες ήταν πρώην σκλάβοι οι ίδιοι. Το 1860 μόνο ένα μικρό ποσοστό λευκών είχαν σκλάβους. Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία των ΗΠΑ, τον τελευταίο χρόνο πριν τον εμφύλιο στις ΗΠΑ (Civil War), υπήρχαν 27 εκατομμύρια λευκοί στη χώρα και λιγότερο από 385,000 άτομα που είχαν σκλάβους στη δούλεψή τους. Αυτό σημαίνει ότι ακόμα και αν μόνο οι λευκοί είχαν σκλάβους, ο καθένας τους θα έπρεπε να έχει έναν ή δύο. Οι αριθμοί λοιπόν μας κατευθύνουν στο γεγονός ότι υπήρχε πλήθος μαύρων που είχαν στη δούλεψή τους άλλους μαύρους σαν σκλάβους. (Πηγή: 1)Black Slave owners by Robert M. Grooms-The Barnes Review-Τεύχος u00a9-1997 2. Black Masters: A Free Family of Color in the Old South, Michael P. Johnson and James L. Roak New York: Norton, 1984), σελ.64.

Σύμφωνα και πάλι με την Στατιστική Υπηρεσία των ΗΠΑ, την 1^η Ιουνίου του 1860 είχαμε σχεδόν 4,5 εκατομμύρια μαύρους στις ΗΠΑ ενώ λιγότερο από 4 εκατομμύρια από αυτούς ζούσαν σε περιοχές όπου υπήρχε δουλεία. Από τους νέγρους κατοίκους του Νότου, 261,988 δεν ήταν σκλάβοι. Από αυτούς, οι 10,689 ζούσαν στην Νέα Ορλεάνη. Ένας από τους μεγαλύτερους ιστορικούς στην Αφρο-Αμερικάνικη ιστορία ο **John Hope Franklin** (Duke University), καταγράφει πως πάνω από 3,000 ελεύθεροι νέγροι είχαν νέγρους σκλάβους στην κατοχή τους, δηλαδή το 28 των νέγρων της περιοχής, είχε σκλάβους σ' αυτήν την πόλη.

Το 1860 υπήρχαν τουλάχιστον έξι νέγροι στην Louisiana (Λουιζιάνα) που είχαν 65 ή και περισσότερους σκλάβους. Ο μεγαλύτερος αριθμός νέγρων σκλάβων (152 άτομα) ήταν στην ιδιοκτησία μίας νέγρας, χήρας του **C. Richards** αλλά και του γιού της του **P.C Richards** που καλλιεργούσαν ζάχαρη. Ένας άλλος νέγρος μεγαλογαιοκτήμονας στην περιοχή της Louisiana, ο **Antoine Dubuclet**, επίσης καλλιεργητής ζάχαρης, είχε πάνω από 100 νέγρους σκλάβους στη δούλεψή του. Η περιουσία του (με την αξία του δολλαρίου το 1860) ήταν πάνω από 264,000 δολάρια. (Πηγή: Black Masters: A Free Family of Color in the Old South, Michael P. Johnson and James L. Roak New York: Norton, 1984), σελ.64.

Στην πόλη Charleston της Νότιας Καρολίνας (South Carolina), το 1860, 125 ελεύθεροι νέγροι είχαν στην κατοχή τους νέγρους σκλάβους. Και έξι από αυτούς είχαν πάνω από δέκα σκλάβους. Στη Βόρεια Καρολίνα (North Carolina) 69 ελεύθεροι νέγροι ήταν ιδιοκτήτες νέγρων σκλάβων (Πηγή: Black Masters σελ.62)

Ο **Philip Burnham**, στο άρθρο του «Πουλώνοντας τον Φτωχό Στήβεν» ("Selling Poor Steven") που εκδόθηκε στο τεύχος Φεβρουαρίου/Μαρτίου του 1993 του περιοδικού **American Heritage**, παρουσιάζει ένα εύρημα από τη στατιστική υπηρεσία των ΗΠΑ (US Census) όπου το 1830 υπήρχαν 3,775 ελεύθεροι νέγροι που είχαν στην κατοχή τους 12,740 νέγρους σκλάβους. Ο Burnham έγραψε επίσης για έναν νέγρο σκλάβο τον **John Casor** του οποίου την απελευθέρωση και ελευθερία αρνήθηκε το αφεντικό του, ο **Anthony Johnson** ο οποίος ήταν επίσης νέγρος και πρώην σκλάβος.

Οι δουλέμποροι και τα πλοία τους

Στην ταινία του με τίτλο **Amistad**, (όνομα δουλεμπορικού πλοίου) ο Εβραϊκής καταγωγής διεθνούς φήμης σκηνοθέτης **Steven Spielberg** επιχειρεί να αναδείξει το μεγάλο ζήτημα του δουλεμπορίου των νέγρων σκλάβων ως μία υπόθεση της λευκής χριστιανικής Ευρώπης. Ο Αφροαμερικανός καθηγητής **Tony Martin** αλλά και πολλοί άλλοι ιστορικοί και ερευνητές, έχουν μία

εντελώς διαφορετική άποψη σχετικά με το δουλεμπόριο ισχυριζόμενοι ότι οι περισσότεροι και οι πλέον ισχυροί από τους δουλεμπόρους ήταν Εβραϊκής καταγωγής επικαλούμενοι εβραϊκές πηγές και εβραίους ιστορικούς και ερευνητές.

Ο Εβραϊκός λαός έχει υποφέρει τα πάνδεινα από τη Ναζιστική θηριωδία και το Ολοκαύτωμα και συνεπώς δεν φέρει καμία απολύτως ευθύνη αν κάποιοι ομοεθνείς του αναμείχθηκαν στο δουλεμπόριο των νέγρων. Οι Εβραίοι ακτιβιστές κατά του δουλεμπορίου και υπέρ των ίσων δικαιωμάτων των ανθρώπων είναι πάρα πολλοί και η δράση τους έχει καταγραφεί ανεξίτηλα στην ιστορία του ανθρωπισμού. Ενδεικτικά, οι **Michael Schwerner** και **Andrew Goodman** που έχασαν τη ζωή τους στον Αμερικανικό νότο παλεύοντας για το δικαίωμα της ψήφου των νέγρων. Η **Ernestine Rose** που πάλεψε για τα δικαιώματα της γυναίκας και οι **Saul Alinsky** και **Abbie Hoffman** που πρωτοστάτησαν με τους αγώνες τους υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εξάλλου, η Εβραϊκή συνεισφορά στο μπλουζ ήταν και είναι τεράστια με εκπροσώπους όπως ο αξέχαστος **Michael Bloomfield**, ο **Paul Butterfield**, ο **Barry Goldberg** και πολλοί άλλοι σημαντικοί καλλιτέχνες.

Μιας όμως και το θέμα του βαθμού της συμμετοχής των Εβραίων στο δουλεμπόριο, έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις στις ΗΠΑ, προκαλώντας εξαιρετικό ενδιαφέρον στους σύγχρονους ιστορικούς, κρίθηκε ως χρέος απέναντι στην παγκόσμια ιστορία να συμπεριληφθούν κάποιες από τις Εβραϊκές πηγές σχετικές με το εν λόγω ζήτημα. Δεν είναι σκοπός του παρόντος βιβλίου να υιοθετηθεί κάποια άποψη για το θέμα αυτό που ούτως ή άλλως χρίζει ξεχωριστής ιστορικής διερεύνησης. Συνομωσιολογικά σενάρια και αυθαίρετα συμπεράσματα αντισημιτικού ή άλλου είδους ρατσιστικού περιεχομένου δεν αφορούν το παρόν βιβλίο.

Ακολουθεί μόνο μία συνοπτική παρουσίαση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας με παράθεση των **πρωτότυπων** αποσπασμάτων και την αντίστοιχη μετάφρασή τους:

Ο Ραβίνος **Marc Lee Raphael** στο βιβλίο του «**Jews and Judaism in the United State-A Documentary History**» (εκδόσεις Behrman House inc, 1983) στις σελίδες 14 αλλά και 23-25 μας πληροφορεί ότι: «*Jews also took an active part in the Dutch colonial slave trade; indeed, the bylaws of the Recife and Mauricia congregations (1648) included an imposta (Jewish tax) of five soldos for each Negro slave a Brazilian Jew purchased from the West Indies Company. Slave auctions were postponed if they fell on a Jewish holiday. In Curacao in the seventeenth century, as well as in the British colonies of Barbados and Jamaica in the eighteenth century, Jewish merchants played a major role in the slave trade. In fact, in all the American colonies, whether French (Martinique), British, or Dutch, Jewish merchants frequently dominated.....*

".....This was no less true on the North American mainland, where during the eighteenth century Jews participated in the 'triangular trade' that brought slaves from Africa to the West

Indies and there exchanged them for molasses, which in turn was taken to New England and converted into rum for sale in Africa. Isaac Da Costa of Charleston in the 1750's, David Franks of Philadelphia in the 1760's, and Aaron Lopez of Newport in the late 1760's and early 1770's dominated Jewish slave trading on the American continent."

Μετάφραση: «Οι Εβραίοι επίσης είχαν ενεργό δράση στο Ολλανδικό δουλεμπόριο. Πράγματι, οι νόμοι για τις επισκοπές του Recife και της Maurícia (1648) περιελάμβαναν *imposta* (Εβραϊκός φόρος) των πέντε *soldos* για κάθε νέγρο σκλάβο που αγόραζε ένας εβραίος της Βραζιλίας από την εταιρία των Δυτικών Ινδιών. Οι δημοπρασίες των σκλάβων αναβάλλονταν εάν συνέβαινε να συμπέσουν με μια εβραϊκή αργία. Στο Κουρακάο, το δέκατο έβδομο αιώνα, καθώς επίσης και στις Βρετανικές αποικίες των Μπαρμπάντος και Τζαμάικα τον δέκατο όγδοο αιώνα, οι Εβραίοι έμποροι διαδραμάτισαν έναν σημαντικό ρόλο στο εμπόριο σκλάβων. Πράγματι, σε όλες τις Αμερικανικές αποικίες είτε ήταν Γαλλικές (Μαρτινίκα), Βρετανικές ή Ολλανδικές, οι Εβραίοι έμποροι συχνά κυριαρχούσαν (στο δουλεμπόριο).....

.....Αυτό δεν ήταν λιγότερο αλήθεια σχετικά με τη Βόρεια Αμερικανική ήπειρο, όπου κατά τον δέκατο έβδομο αιώνα οι Εβραίοι συμμετείχαν στο τρίγωνο του εμπορίου' φέρνοντας σκλάβους από την Αφρική στις Δυτικές Ινδίες και εκεί τους αντάλλαξαν για μελάσα, που με τη σειρά της μεταφερόταν στην Νέας Αγγλία και μετατρέπονται σε ρούμι για πώληση στην Αφρική. Ο Isaac Da Costa από το Τσάρλεστον στη διάρκεια του 1750 , ο David Franks από τη Φιλαδέλφεια στα 1760, και ο Aaron Lopez από το Newport από τα τέλη του 1760 και αρχές του 1770 κυριαρχούν στο Εβραϊκό δουλεμπόριο σκλάβων στην Αμερικανική ήπειρο.

(ο Εβραϊκής καταγωγής δουλέμπορος από το Charleston, Isaac Da Costa)

Σημείωση: Ο Ραβίνος Marc Lee Raphael είναι από το 1988 εκδότης του περιοδικού American Jewish History που εκδίδεται από το Jewish Historical Society του πανεπιστημίου Brandeis στη Μασαχουσέτη. Είναι επίσης καθηγητής αλλά και πρόεδρος του τμήματος Θρησκευολογίας στο κολλέγιο William & Mary. Είναι επίσης καθηγητής Εβραϊκών Σπουδών στο ίδρυμα Nathan & Sophia Gumenick.

(Ο επίσης Εβραϊκής καταγωγής δουλέμπορος Aaron Lopez. Θεωρείται τους πλέον οικονομικά επιτυχημένους επιχειρηματίας της εποχής του).

Ο Εβραϊκής καταγωγής Αμερικανός δικηγόρος και ιστορικός, **Seymour B. Liebman** στο βιβλίο του «**New World Jewry 1493-1825: Requiem for the Forgotten**» (ΚΤΑΥ, New York, 1982), στις σελίδες 170 και 183 αναφέρει : *"They came with ships carrying African blacks to be sold as slaves. The traffic in slaves was a royal monopoly, and the Jews were often appointed as agents for the Crown in their sale....[They] were the largest ship chandlers in the entire Caribbean region, where the shipping business was mainly a Jewish enterprise...."*

Μετάφραση: «Ήρθαν με πλοία μεταφέροντας Αφρικανούς σκλάβους που επρόκειτο να πουληθούν σαν σκλάβοι. Η διακίνηση των σκλάβων ήταν ένα βασιλικό μονοπώλιο και οι Εβραίοι διορίζονταν συχνά ως διαμεσολαβητές εκπροσωπώντας το Στέμμα σχετικά με την πώληση (των σκλάβων). Ήταν οι μεγαλύτεροι πλοιοκτήτες έμποροι σε ολόκληρη την Καραϊβική όπου το δουλεμπόριο ήταν κυρίως μία Εβραϊκή επιχείρηση.»

Από το βιβλίο του Εβραίου ιστορικού **Jacob Marcus** «**The United States Jewry 1776-1985**» διαβάζουμε: *«All through the eighteenth century, into the early nineteenth century, Jews in the north were to own black servants. In 1820, over 75 percent of Jewish families in Charleston, Richmond, and Savannah, owned slaves, almost 40 percent of all Jewish households in the United States owned one slave or more».*

Μετάφραση: Καθόλη τη διάρκεια του 18^{ου} αιώνα μέχρι και τις αρχές του 19^{ου}, οι Εβραίοι του Βορρά είχαν νέγρους δούλους. Το 1820, πάνω από το 75% των εβραϊκών οικογενειών στις πόλεις Charleston, Richmond και Savannah είχαν σκλάβους και σχεδόν το 40% όλων των Εβραϊκών οικογενειών είχαν έναν ή περισσότερους σκλάβους στην ιδιοκτησία τους».

Ο επίσης Εβραϊκής καταγωγής συγγραφέας και ιστορικός **Solomon Grayzel** στο βιβλίο του «**A History of the Jews**» (Solomon Grayzel, A History of the Jews: From Babylonian Exile to the End of World War 11 (Philadelphia: Jewish Publication Society of America, 1948) στη σελίδα 312 μας πληροφορεί ότι: *«Jews were among the most important slave dealers in European society».*

Μετάφραση: «Οι Εβραίοι ήταν ανάμεσα στους πιο σημαντικούς δουλεμπόρους στην Ευρωπαϊκή κοινωνία».

Ο Εβραίοαμερικανός συγγραφέας **Henry L. Feingold** στο βιβλίο του «**Zion in America: The Jewish Experience from Colonial Times to the Present**» (New York: Twayne Publishing, Inc., 1974), και στις σελίδες 42-43 αναφέρει: *«Jews who were frequently found at the heart of commerce could not have failed to contribute a proportionate share to the [slave] trade directly or indirectly. In 1460, when Jews were the masters of the nautical sciences in Portugal, that nation was importing 700-800 slaves yearly».*

Μετάφραση: «Οι Εβραίοι που συχνά βρίσκονταν στην καρδιά του εμπορίου δεν θα μπορούσαν να αποτύχουν να συνεισφέρουν μία ανάλογη μερίδα στο δουλεμπόριο άμεσα ή έμμεσα. Το 1460, όταν οι Εβραίοι ήταν οι κυρίαρχοι στις ναυτικές σπουδές στην Πορτογαλία, το έθνος αυτό (η Πορτογαλία) έκανε εισαγωγή 700-800 σκλάβους ετησίως.»

Το 1960, ο Εβραϊκής καταγωγής συγγραφέας, **Arnold Wiznitzer**, εξέδωσε έναν βιβλίο με τίτλο «**Jews in Colonial Brazil**» μέσα στο οποίο αναφέρει πως «οι Εβραίοι κυριαρχούσαν στο δουλεμπόριο στη Βραζιλία στα μέσα του 17^{ου} αιώνα.» και πως « οι αγοραστές σκλάβων στις δημοπρασίες ήταν κυρίως Εβραίοι και λόγω του ότι υπήρχε ελάχιστος ανταγωνισμός, μπορούσαν να αγοράζουν σκλάβους σε χαμηλές τιμές» (Wiznitzer, Arnold, Jews in colonial Brazil, Columbia University Press, 1960, σελ 72)

NEGROES AT AUCTION.—BY J. & L. T. LEVIN.

Will be sold, on Monday, the 3d January next, at the Court House, at 10 o'clock,

22 LIKELY NEGROES, the larger number of which are young and desirable. Among them are Field Hands, Hostlers and Carriage Drivers, House Servants, &c., and of the following ages: Robinson 40, Eley 34, Yanaky 13, Sylla 11, Anikee 8, Robinson 6, Candy 3, Infant 9, Thomas 35, Die 38, Amey 18, Eldridge 13, Charles 6, Sarah 60, Baket 50, Mary 18, Betty 16, Guy 12, Tilla 9, Lydia 24, Rachel 4, SCRIPPO 2.

The above Negroes are sold for the purpose of making some other investment of the proceeds; the sale will, therefore, be positive.

Terms.—A credit of one, two, and three years, for notes payable at either of the Banks, with two or more approved endorsers, with interest from date. Purchasers to pay for papers. Dec 8 43

 Black River Watchman will copy the above, and forward bill to the auctioneers for payment.

[Απόσπασμα από την εφημερίδα **COLUMBIA DAILY** της Νότιας Καρολίνας (17 Δεκεμβρίου 1852) όπου αναφέρονται οι Εβραϊκής καταγωγής δουλέμποροι αλλά και οι σκλάβοι προς πώληση].

Ένας πρώην πρόεδρος του οργανισμού Jewish Historical Society, ο Εβραίος **Lee M. Friedman** δηλώνει: «*The bulk of the slave trade was in the hands of Jewish settlers*»

Μετάφραση: «Ο κύριος όγκος του δουλεμπορίου ήταν στα χέρια Εβραίων αποίκων». (Πηγή: Boston Globe)

Ο Ραβίνος **Herbert I. Bloom** στο βιβλίο του : «**The Economic Activities of the Jews in Amsterdam**» τα παρακάτω: «*The slave trade was one of the most important Jewish activities here (in Surinam) as elsewhere in the Colonies.*»

Μετάφραση: «*Το δουλεμπόριο ήταν η πλέον σημαντική εμπορική δραστηριότητα για τους Εβραίους εδώ (στο Surinam) όπως και αλλού στις αποικίες*». Ο ίδιος, εξέδωσε μία λίστα του 1707 με όλα τα ονόματα των Εβραίων αγοραστών σκλάβων και τα ονόματα των νέγων που οι Εβραίοι είχαν αγοράσει. (Πηγή: Boston Globe)

JEWISH CONTROL OVER AMERICAN SLAVERY

NAME of Slave Ship	OWNERS of Slave Ship	REAL Ethnicity
Abigail	Aaron Lopez, Moses Levy, Jacob Franks	Jews
Crown	Issac Levy and Nathan Simpson	Jews
Nassau	Moses Levy	Jew
Four Sisters	Moses Levy	Jew
Anne & Eliza	Justus Bosch and John Abrams	Jews
Prudent Betty	Henry Cruger and Jacob Phoenix	Jews
Hester	Mordecai and David Gomez	Jews
Elizabeth	Mordecai and David Gomez	Jews
Antigua	Nathan Marston and Abram Lyell	Jews
Betsy	Wm. De Woolf	Jew
Polly	James De Woolf	Jew
White Horse	Jan de Sweevts	Jew
Expedition	John and Jacob Roosevelt	Jews
Charlotte	Moses and Sam Levy and Jacob Franks	Jews
Caracoa	Moses and Sam Levy	Jews

SOURCE: ELIZABETH DONNAN, FOUR VOLUMES, "DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF THE HISTORY OF THE SLAVETRADE TO AMERICA", WASHINGTON D.C. 1930. 1935
CARNEGIE INSTITUTE OF TECHNOLOGY, PITTSBURGH, PA

Ενδεικτικός πίνακας ονομάτων ιδιοκτητών δουλεμπορικών πλοίων και ονόματα πλοίων

The 'Abigail-Caracoa' - **Aaron Lopez, Moses Levy, Jacob Crown
Isaac Levy and Nathan Simpson**

The 'Nassau' - **Moses Levy**

The 'Four Sisters' - **Moses Levy**

The 'Anne' & The 'Eliza' - **Justus Bosch and John Abrams**

The 'Prudent Betty' - **Henry Cruger and Jacob Phoenix**

The 'Hester' - **Mordecai and David Gomez**

The 'Elizabeth' - **Mordecai and David Gomez**

The 'Antigua' - **Nathan Marston and Abram Lyell**

The 'Betsy' - **Wm. De Woolf**

The 'Polly' - **James De Woolf**

The 'White Horse' - **Jan de Sweevts**

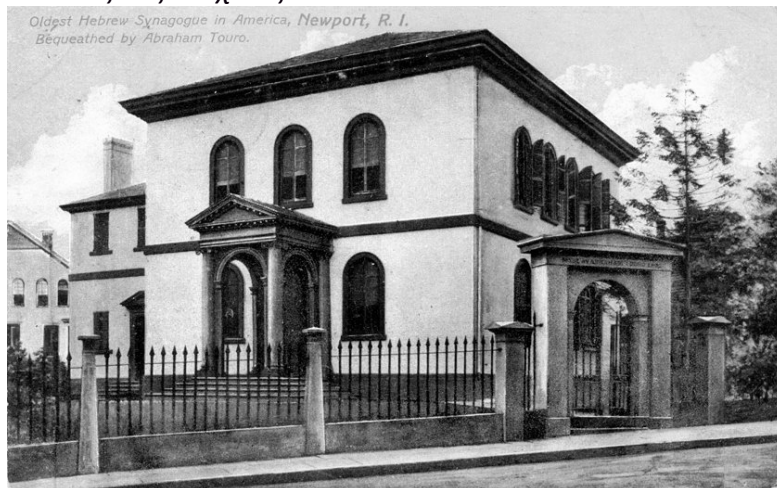
The 'Expedition' - **John and Jacob Roosevelt**

The 'Charlotte' - **Moses and Sam Levy and Jacob Franks**

The 'Franks' - **Moses and Sam Levy**

Σύμφωνα επίσης με το περιοδικό **“Providence Journal”** η συναγωγή **Touro** στην περιοχή του Rhode Island έπαιξε καθοριστικό ρόλο στο δουλεμπόριο νέγρων από την Αφρική. Παρατίθεται απόσπασμα: *«The Touro Synagogue in Newport Rhode Island was the “spiritual” home of some of the largest Jewish slave-dealers of all time. According to Jewish scholars quoted in The Secret Relationship Between Blacks and Jews, the Touro Synagogue was built by Black slaves “of some skill.»*

Μετάφραση: *«Η συναγωγή Touro στο Newport του Rhode Island ήταν ‘η πνευματική οικία’ για μερικούς από τους μεγαλύτερους Εβραίους δουλεμπόρους όλων των εποχών. Σύμφωνα με Εβραίους ακαδημαϊκούς των οποίων τα λεγόμενα καταγράφονται στο βιβλίο ‘ Η μυστική Σχέση Ανάμεσα σε Μαύρους και Εβραίους’ η συναγωγή χτίστηκε από μαύρους σκλάβους μιας κάποιας δεξιοτεχνίας.»*

(Η συναγωγή Touro, της οποίας ένα από τα πολυσύχναστα μέλη ήταν ο δουλέμπορος Aaron Lopez και η οικογένειά του).

Συνοψίζοντας.....

Το δουλεμπόριο είναι τόσο αρχαίο όσο και ο άνθρωπος. Λαοί που κατακτούσαν άλλους λαούς, συνήθως αιχμαλώτιζαν μέρος του πληθυσμού και το χρησιμοποιούσαν σαν σκλάβους δικούς τους ή πουλούσαν τους αιχμαλώτους σε εύπορους πολίτες. Το δουλεμπόριο όμως και η μεταφορά των νέγρων σκλάβων στις αποικίες των λευκών είναι μία διαφορετική υπόθεση. Οι νέγροι δεν έγιναν σκλάβοι επειδή χάνοντας έναν πόλεμο, συνελήφθησαν και αιχμαλωτίστηκαν και στη συνέχεια πουλήθηκαν σε κάποιο σκλαβοπάζαρο. Δεν έγιναν σκλάβοι επειδή διέπραξαν κάποιο αδίκημα. Ούτε έγιναν σκλάβοι επειδή είχαν κάποιο οικονομικό χρέος και έπρεπε να το εξοφλήσουν με την προσωπική εργασία τους. Έγιναν σκλάβοι επειδή η Ευρώπη και οι αποικίες της επιθυμούσαν να αναπτυχθούν οικονομικά και ήθελαν εργατικά χέρια που δεν θα τους κόστιζαν τίποτα. Δεν δόθηκε καν οι ευκαιρία στους νέγρους να πολεμήσουν και να αντισταθούν. Εξαπατήθηκαν και σύρθηκαν στη δουλεία για να εξυπηρετήσουν τον Ευρωπαϊκό ιμπεριαλισμό.